19.10.2026
Lisa 1
Vabariigi Valitsuse korralduse „Riigi Digikeskuse Nõukogu loomine“ eelnõu seletuskirjale

Kooskõlastustabel

Kooskõlastajad ja arvamuse avaldajad ning esitatud märkused ja ettepanekud		
Haridus- ja Teadusministeerium	**Kooskõlastatud märkustega**	
1. Nõukogu pädevus, valitsemisalade otsustusõigus ja rahastamismudel Eelnõu kohaselt kooskõlastab Nõukogu Riigi Digikeskuse teenuste portfelli, kinnitab keskuseülesed arendusprioriteedid, kujundab eelarvejaotuse põhimõtteid ning lahendab valitsemisalade vahelisi prioriteedi- ja ressursijaotuse küsimusi. Samal ajal on nii eelnõu seletuskirjas kui ka IKT reformi memorandumites (11.06.2026 ja 10.07.2026) rõhutatud põhimõtet, et valdkondlike teenuste arendusvajadused, prioriteedid ja eelarvelised valikud jäävad teenindatavate ministeeriumide ja asutuste vastutada. Meie hinnangul ei ole eelnõust piisavalt selge, kuidas need põhimõtted praktikas omavahel suhestuvad. Eelnõust ei nähtu üheselt, milline on teenindatava valitsemisala tegelik otsustusõigus olukorras, kus tema prioriteedid erinevad Nõukogu kinnitatud prioriteetidest või kui erinevate valitsemisalade vajadused konkureerivad sama arendusressursi pärast. Samuti ei ole selge, milline õiguslik tähendus on valitsemisala või teenindatava asutuse poolt	Arvestatud osaliselt	Eelnõud ja seletuskirja on täpsustatud. Nõukogu käsitleb Riigi Digikeskuse keskuseüleseid prioriteete, ühiseid kulusid ja arendusvõimekuse kasutamist. Valitsemisalad määravad jätkuvalt oma teenuste sisu, arendusvajadused, sisulised prioriteedid ja investeeringute kasutamise. Nõukogu ei saa muuta valitsemisala eelarvet ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta.

määratud prioriteetidel ning millistel juhtudel võib Nõukogu neid muuta või kõrvale jätta. Palume täpsustada, kes ja milliste kriteeriumide alusel otsustab konkureerivate arendusvajaduste järjestamise, kuidas tagatakse seadusest, Euroopa Liidu õigusest või muudest vältimatutest kohustustest tulenevate kiireloomuliste arenduste elluviimine ning kuidas toimub prioriteetide muutmine olukorras, kus arendusressurss on piiratud. Samuti ei ole selge, millised tegevused rahastatakse Riigi Digikeskuse baasrahastusest ja millised tuleb teenindataval ministeeriumil või asutusel eraldi rahastada, kuidas kujuneb teenuste hind ning kulude jaotus ning kes otsustab konkreetse valdkonna investeerimisvahendite kasutamise üle. Reformi memorandumites on läbivalt rõhutatud, et valdkondlikud investeeringud, nende kasutamise otsused ning arendusraha jäävad valitsemisalade pädevusse, samas kui eelnõu annab Nõukogule ulatusliku rolli prioriteetide ja eelarvejaotuse põhimõtete kujundamisel. Seetõttu palume eelnõu või seletuskirja täiendada selliselt, et Nõukogu pädevuse ulatus, valitsemisalade otsustusõiguse piirid ning rahastamismudeli põhimõtted oleksid üheselt mõistetavad ja kooskõlas reformi alusdokumentides kirjeldatud juhtimismudeliga. Samuti palume selgitada, kuidas on tagatud, et valdkonnale eraldatud või välisvahenditest saadud arendusraha kasutatakse üksnes selle valdkonna eesmärkide saavutamiseks ning et teenindataval valitsemisalal säilib tegelik otsustusõigus talle eraldatud vahendite kasutamise üle.		

2. Mõjutatud valitsemisala nõusolek Meie hinnangul võimaldab eelnõus kavandatud juhtimismudel teha lihthäälteenamusega otsuseid, mis võivad mõjutada konkreetse valitsemisala teenuseid, arenduste järjekorda, ressursijaotust või rahastust ka asjaomase valitsemisala tahte vastaselt. Teeme ettepaneku täiendada töökorraldust selliselt, et otsused, mis mõjutavad otseselt konkreetse valitsemisala teenuste portfelli, arendusprioriteete või sellele valitsemisalale eraldatud ressursse, eeldavad mõjutatud valitsemisala esindaja nõusolekut. Selline lahendus oleks kooskõlas reformi alusdokumentides väljendatud põhimõttega, mille kohaselt jäävad teenuste sisu, prioriteedid ja eelarvelised valikud vastava valitsemisala juhtida.	Arvestatud osaliselt	Punkti 4.4 on lisatud piirang, mille kohaselt ei saa nõukogu muuta valitsemisala eelarvet ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta. Üldist vetoõigust ei lisata, sest see võiks takistada keskuseüleste küsimuste lahendamist. Nõukogu ei otsusta valitsemisala teenuse sisulist eesmärki ega valdkondliku investeeringu kasutamist.
3. Vaidluste lahendamise mehhanism IKT reformi memorandumites on ühe riskide maandamise meetmena nimetatud vajadust luua selged eskalatsioonikanalid olukordadeks, kus ministeeriumide vahel tekivad erimeelsused prioriteetide, vastutuse või ressursside osas. Eelnõus sellist mehhanismi siiski ei sisaldu. Seetõttu jääb ebaselgeks, kuidas lahendatakse olukord, kus Nõukogu tasandil kokkulepet ei saavutata või kus teenindatav valitsemisala ei nõustu talle olulist mõju omava otsusega.	Mittearvestatud	Korralduses ei reguleerita eraldi eskalatsiooniprotsessi. Lahendamata erimeelsused lahendatakse Vabariigi Valitsuse seadusest ja Vabariigi Valitsuse reglemendist tulenevas korras kantslerite, ministrite või Vabariigi Valitsuse tasandil.

Teeme ettepaneku näha ette kõrgema taseme vaidluste lahendamise kord, mille kohaselt suunatakse sellised vaidlused enne lõpliku otsuse tegemist asjaomaste ministrite või kantslerite tasandile arutamiseks ja lahendamiseks.		
4. Hääleõiguste ja esindatuse tasakaal Eelnõu kohaselt kuuluvad Nõukogusse muu hulgas kolm Justiits- ja Digiministeeriumi esindajat, Riigi Digikeskuse direktor ning Riigi Infosüsteemi Ameti esindaja, kusjuures kõigil liikmetel on üks hääl. Sellise koosseisu tulemusena on Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala esindatud viie häälega, samas kui teenindatavatel ministeeriumidel on üks hääl. Arvestades, et Nõukogu ülesannete hulka kuuluvad muu hulgas arendusprioriteetide, teenuste portfelli ja eelarvejaotuse põhimõtete kujundamine, võib selline ülesehitus anda ühele valitsemisalale ebaproportsionaalselt suure mõju otsustusprotsessis. Teeme ettepaneku vaadata üle hääleõiguste jaotus ning kujundada juhtimisstruktuur selliselt, et teenindatavate valitsemisalade esindatus oleks tasakaalustatum ning otsustusmehhanism toetaks erinevate valdkondade huvide võrdset arvestamist. Lisaks palume hinnata, kas Riigi Digikeskuse direktori ja Riigi Infosüsteemi Ameti esindaja roll peaks olema hääleõiguslik või nõuandev, arvestades nende seost keskuse igapäevase tegevuse korraldamisega.	Arvestatud	Punktis 2 on nõukogu koosseisu muudetud. Riigi Digikeskuse direktor ei ole nõukogu hääleõiguslik liige ning teenindatavate valitsemisalade esindatus on tasakaalustatum.
Kaitseministeerium		
Märkusi ega ettepanekuid ei esitatud.		

Kliimaministeerium	**Kooskõlastatud märkustega**	
1. Punkti 4.4 sõnastus on ebaselge, mistõttu teeme ettepaneku sõnastada see ümber järgmiselt: „otsustada valitsemisalade vahelisi prioriteetide ja ressursside jaotamise küsimusi juhul, kui osapoolte vahel esineb erimeelsusi ning kokkulepet ei saavutata“.	Arvestatud	Punkti 4.4 sõnastust on täpsustatud.
2. Punkti 5.3 sõnastus vajab korrigeerimist, kuna puudub viide hääletamisele. Teeme ettepaneku sõnastada punkt ümber järgmiselt: „Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletavad / on hääletanud rohkem kui pooled koosolekul osalenud Nõukogu liikmetest“.	Arvestatud	Punkti sõnastust on täpsustatud ja otsuse vastuvõtmise tingimus üheselt sätestatud.
3. Punktis 5.3 on sätestatud, et otsustusvõimelisel nõukogu koosolekul peavad osalema: • üle poole nõukogu liikmetest; • Riigi Digikeskuse direktor; • nõukogu esimees. Palume hinnata, kas direktori osalemise nõue peaks olema absoluutne, kuna näiteks direktori haigestumise või lähetuses olemise korral võib kogu nõukogu muutuda otsustusvõimetuks.	Arvestatud	Riigi Digikeskuse direktor ei ole nõukogu liige ega otsustusvõimelisuse eeltingimus. Direktor osaleb nõukogu töös keskuse juhina.
4. Punktis 5.5 toodud kirjaliku otsustamise kord ei vasta täielikult esimesele lausele. Esimeses lauses sätestatakse „otsuse poolt hääletavad kirjalikult kõik Nõukogu liikmed“. See tähendab sisuliselt üksmeelt. Punkti viimases lauses aga sätestatakse üksnes vastamise tähtaeg, ja mitte: • mis juhtub, kui mõni liige ei vasta;	Arvestatud	Töökorraldus on tervikuna ümber kujundatud ja varasem vastuoluline kirjaliku otsustamise säte eemaldatud.

• kas vastamata jätmine tähendab vastuhäält; • kas otsus jääb vastu võtmata. Teeme ettepaneku punkti 5.5 vastavalt täpsustada.		
5. Punkti 6 pealkiri vajab korrigeerimist, kuna reguleerib komisjoni õigusi, ja mitte nõukogu õigusi.	Arvestatud	Nõukogu õigusi reguleeriva osa pealkiri on parandatud.
6. Punkti 6.1 kohaselt on nõukogul õigus moodustada alameksperdikomisjone. Kuna antud termin on ebatavaline, teeme ettepaneku kaaluda ekspertkomisjoni või muu keeleliselt lihtsama termini kasutamist.	Arvestatud	Kasutatakse termineid „ekspertkomisjon“ ja „töörühm“.
Kultuuriministeerium	**Kooskõlastatud märkustega**	
Kultuuriministeeriumi valitsemisala jaoks on oluline, et Digiriigikeskuse pakutavate teenuste juhtimisel säiliks teenuse omaniku otsustusõigus oma valdkondlike eesmärkide, arendusprioriteetide, ressursside ja investeeringute osas. Digiriigikeskuse portfelli kuuluvad täna kultuuripärandi vaates kriitilise tähtsusega infosüsteemid (MUIS, MUINAS), mille sisulised eesmärgid ja arengusuunad tulenevad valdkonna poliitikast ja õigusaktidest.	Teadmiseks võetud	
1. Punkt 4.2 Kehtiv sõnastus 4.2. kooskõlastada Riigi Digikeskuse teenuste portfell ja selle muudatused. Ettepanek täiendada punkti sõnastust järgmiselt: 4.2. kooskõlastada Riigi Digikeskuse teenuste portfell ja selle muudatused. Valitsemisala põhitegevust toetava infosüsteemi või teenuse lisamine teenuste portfelli, portfellist eemaldamine või oluline ümberkujundamine toimub asjaomase ministeeriumi	Mitte arvestada	Teenuste portfelli kooskõlastamine ei anna nõukogule õigust ühepoolselt muuta valitsemisala teenuse sisulist eesmärki või lõpetada teenuse osutamist. Sätte eesmärk on reguleerida Riigi Digikeskuse osutatavate teenuste portfelli muutmist.

nõusolekul. Põhjendus Praegune sõnastus võimaldab teoreetiliselt muuta valitsemisala põhitegevust toetava infosüsteemi või teenust ilma vastava valitsemisala ministeeriumi nõusolekuta.		
2. Punkt 4.3 Kehtiv sõnastus 4.3. kinnitada Riigi Digikeskuse ülesed arendusprioriteedid. Ettepanek täiendada punkti sõnastust järgmiselt: 4.3. kinnitada Riigi Digikeskuse ülesed arendusprioriteedid, arvestades teenuste omanike kinnitatud valdkondlikke prioriteete. Põhjendus Nõukogu võib otsustada, et mõni teenus on olulisem, kui valdkondlik teenus.	Mitte arvestada	Nõukogu liikmete ülesanne on teha oma prioriteedid nõukogule teatavaks. Keskuseülesed prioriteedid puudutavad mitut valitsemisala või keskuse ühist võimekust ega asenda valitsemisala enda prioriteete.
3. Punkt 4.4 Kehtiv sõnastus 4.4. otsustada valitsemisalade vahelised prioriteedi- ja ressursijaotuse küsimused, kui osapoolte vahel on erimeelsusi ja kokkulepet ei saavutatud. Ettepanek täiendada punkti sõnastust järgmiselt: 4.4. otsustada valitsemisalade vahelised prioriteedi- ja ressursijaotuse küsimused, kui osapoolte vahel on erimeelsusi ja kokkulepet ei saavutatud, välja arvatud valitsemisalade põhitegevust toetavate infosüsteemidega seotud küsimused, mille üle otsustatakse kokkuleppel teenuse omanikuga. Põhjendus Praegune sõnastus võimaldab nõukogul otsustada ressursside ümberjagamise üle isegi olukorras, kus see mõjutab otseselt valitsemisalade põhiülesannete täitmist ja arengut.	Arvestatud	Punkti 4.4 on täpsustatud ja lisatud asjaomase ministeeriumi nõusolekunõue valitsemisala eelarve muutmisel.
4. Ettepanek lisada täiendav punkt 4.7 4.7. tagada, et Riigi Digikeskuse hallatavate valdkondlike infosüsteemide arendamisel ja teenuse osutamisel lähtutakse teenuse omaniku seatud eesmärkidest ning õigusaktidest tulenevatest nõuetest. Põhjendus Kinnitab põhimõtte, et Digikeskus on teenuse osutaja, mitte valdkondliku poliitika kujundaja.	Mitte arvestada	Nimetatud põhimõte tuleneb Riigi Digikeskuse põhimäärusest ja koostöökokkulepetest. Riigi Digikeskus tegutseb tehnilise teostajana ning teenuse sisulised eesmärgid ja õigusaktidest tulenevad nõuded määrab teenuse omanik.
5. Punkt 5.3 Kehtiv sõnastus Nõukogu otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega. Ettepanek lisada lõik järgmises	Mitte arvestada	Üldist vetoõigust ei lisata. Nõukogu ei sekku valitsemisala sisemistesse prioriteetidesse ning punkti 4.4

sõnastuses: Kui otsus puudutab otseselt konkreetse valitsemisala põhitegevust toetavat infosüsteemi või teenust, peab otsuse vastuvõtmiseks olema asjaomase ministeeriumi esindaja nõusolek. Põhjendus Praegu võib 10 liiget otsustada konkreetse valitsemisala jaoks kriitilise süsteemi üle ka siis, kui vastav ministeerium ise on otsuse vastu.		on täpsustatud, et valitsemisala eelarvet ei saa muuta ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta.
6. Ettepanek lisada uus punkt pärast 5.6 Kehtiv sõnastus 5.6. Nõukogu vastu võetud otsused on Riigi Digikeskusele täitmiseks kohustuslikud. Ettepanek lisada punkt: 5.7. Nõukogu otsus ei või muuta valitsemisala põhitegevust toetava infosüsteemi või teenuse eesmärki, arendusprioriteete, ressursse ega teenustaset ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta. Põhjendus Kuna p 5.6 muudab nõukogu otsused Digikeskusele siduvaks, peab olema kaitsemehhanism teenuse omaniku jaoks.	Mitte arvestada	Nõukogu pädevus ei hõlma teenuse sisulise eesmärgi ega valdkondliku investeeringu ühepoolset muutmist. Teenustase ja teenuse osutamise tingimused lepitakse kokku koostöökokkuleppes. Täiendav säte dubleeriks punkti 4.4 piirangut ja üldist pädevusjaotust.
7. Täiendada nõukogu ülesandeid õigusega teha ettepanekuid Digiriigikeskuse juhtimise ja korralduse kohta Lisada uus punkt 4.x järgmises sõnastuses: 4.x. teha valdkonna eest vastutavale ministrile ettepanekuid Riigi Digikeskuse põhimääruse, struktuuri, töökorralduse, teenuste juhtimise põhimõtete ning strateegiliste arengusuundade muutmiseks. Põhjendus: • Nõukogu koondab Digiriigikeskuse peamiste klientide ja sidusrühmade esindajad ning omab seetõttu kõige vahetumat ülevaadet keskuse teenuste toimimisest. • Kui nõukogule antakse õigus mõjutada teenuste portfelli, prioriteete ja ressursside jaotust, peaks nõukogul olema ka võimalus teha ettepanekuid Digiriigikeskuse enda tegevuse ja juhtimise parandamiseks. • Sarnane põhimõte on kasutusel RTK nõukoja puhul ning see aitab tagada teenuste kasutajate sisendi keskuse arengusse.	Arvestatud	Nõukogule on antud õigus teha Riigi Digikeskuse töö parendamiseks ettepanekuid asjakohastele institutsioonidele.

8. Täiendada nõukogu ülesandeid teenuste kvaliteedi hindamise rolliga Lisada uus punkt 4.x järgmises sõnastuses: 4.x. hinnata Riigi Digikeskuse teenuste kvaliteeti ja vastavust valitsemisalade vajadustele ning teha ettepanekuid teenuste parendamiseks. Põhjendus: • Eelnõu keskendub peamiselt prioriteetide ja ressursside juhtimisele, kuid vähem teenuste kvaliteedi jälgimisele. • Nõukogu peaks esindama klientide huve ka teenuste kvaliteedi, teenustasemete ning kasutajarahulolu küsimustes.	Mitte arvestada	Ettepaneku sisu on juba hõlmatud punktiga 4.5, mille kohaselt jälgib nõukogu teenuste kvaliteeti, teenindatavate asutuste ja kasutajate rahulolu ning teenustasemete täitmist ja teeb parendusettepanekuid.
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium		
Märkusi ega ettepanekuid ei esitatud.		
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	**Mitte kooskõlastatud**	
1. Eelnõu punkti 2 kohaselt on nõukogus viis liiget Justiits- ja Digiministeeriumist ja tema valitsemisala asutustest, teistest ministeeriumidest aga igast ühest üks esindaja. Teeme ettepaneku selline liikmete jaotus üle vaadata ja kaaluda võimalusi, kuidas see paremini toetaks nõukogu ülesannet tasakaalustada erinevate valitsemisalade huvisid. Eelnõu punkti 2.6. palume märkida Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi esindavaks nõukogu liikmeks innovatsiooni ja strateegia asekantsleri ja tema asendajaks juhtkonna nõuniku (IT äriarhitekt).	Arvestatud	Punktis 2 on koosseisu muudetud.
2. Eelnõu punktide 4.1.-4.4. kohaselt on nõukogu ülesanneteks teha ettepanekuid Riigi Digikeskuse arengukavade, aruannete, eelarve ja nende muudatuste kinnitamiseks, kooskõlastada Riigi Digikeskuse teenuste portfell ja selle muudatused, kinnitada Riigi Digikeskuse ülesed arendusprioriteedid ning otsustada valitsemisalade vahelised prioriteedi- ja ressursijaotuse, kui osapoolte vahel on erimeelsusi ja kokkulepet ei saavutatud. Tegemist on üheselt Riigi Digikeskuse sisulist tegevust käsitlevate ülesannetega. Samas on ministeeriumidele Riigi Digikeskuse	Arvestatud	Eelnõus ja seletuskirjas on täpsustatud, et nõukogu käsitleb keskuse ühiseid kulusid ja keskuseülest arendusvõimekust, kuid ei saa muuta valitsemisala investeeringute eelarvet ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta.

loomisega seotud töögruppides selgitatud, et see nõukogu peaks tegelema üksnes Riigi Digikeskuse hoolduse, personali ja muude majanduskulude jaotuse küsimustega ning eri valitsemisalade investeeringuteks ettenähtud vahendite kasutamine on üksnes asjaomase ministeeriumi otsustada. Eelnõust ja seletuskirjast sellist käsitlust ei nähtu. Seletuskirjas küll tuuakse välja, et uue üleriigilise IKT juhtimisraamistiku kohaselt jäävad valitsemisaladele õigus määrata oma arendusvajadused, prioriteedid ja eelarved, samal ajal kui Riigi Digikeskus vastutab arenduste tehnilise elluviimise eest, kuid kui nõukogu ülesandeks on eelnõus kinnitada keskuseülesed arendusprioriteedid, leppida kokku eelarvejaotuse põhimõtted ja teha ettepanekuid eelarve kujundamiseks ning otsustada häälteenamusega valitsemisalade vahelisi prioriteedi- ja ressursijaotuse erimeelsusi, siis ei ole see üleriigilise IKT juhtimisraamistiku ja töörühmades räägituga kooskõlas. Teeme ettepaneku täpsustada eelnõus ja seletuskirjas nõukogu ülesandeid nii, et nendest nähtuks eesmärk piirduda üksnes Riigi Digikeskuse eelarves ettenähtud hoolduse, personali ja muude majanduskulude jaotuse küsimustega ning lisaks täiendada seletuskirja ka selgitusega selle kohta, kuidas on tagatud ministeeriumide info- ja kommunikatsioonitehnoloogia investeeringuteks ettenähtud vahendite kasutamine üksnes asjaomase ministeeriumi otsuste kohaselt.		
3. Eelnõu punkti 5.3. kohaselt on igal nõukogu liikmel üks hääl ja nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt on rohkem kui pooled koosolekul osalenud nõukogu liikmetest ning kui hääled jagunevad võrdselt, on otsustavaks nõukogu esimehe hääl. Ministeeriumidele on nõukogu otsuste tegemise korra kohta Riigi Digikeskuse loomisega seotud	Mitte arvestatud	Pärast koosseisu tasakaalustamist säilitatakse poolthäälte enamuse põhimõte. Konsensusnõue annaks igale liikmele vetoõiguse ja võiks takistada nende erimeelsuste lahendamist, mille jaoks nõukogu moodustatakse. Valitsemisala eelarve muutmiseks on siiski vajalik asjaomase ministeeriumi nõusolek.

töögruppides selgitatud, et see nõukogu hakkab tegutsema üksnes konsensuslikult. Eelnõust ja seletuskirjast sellist käsitlust ei nähtu. 23. septembril Justiits- ja Digiministeeriumi Sharepointi keskkonda lisatud eelnõus oli nõukogu liikmete hulgast välja jäetud Riigi Digikeskuse direktor, mistõttu muutus hääletamine selliselt, et Justiits- ja Digiministeeriumil ei oleks hääletades enam häälte enamust. Samas ei oleks endiselt tegemist konsensusliku otsustamise korraga. Teeme ettepaneku eelnõus olev nõukogu töökorraldus selles osas üle vaadata ja viia kooskõlla ministeeriumidele Riigi Digikeskuse loomisega seotud töögruppides selgitatud töökorraldusega.		
4. Eelnõu punktis 6.2 on märgitud, et nõukogul on õigus saada lisaks riigiasutustele ka kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutustelt tööks vajalikke dokumente ja andmeid. Palume täiendada seletuskirja selgitusega, millised kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutuste andmed võiks nõukogu tööks vajalikud olla.	Arvestatud	Viide kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutustele on eelnõust eemaldatud.
Sotsiaalministeerium	**Kooskõlastatud**	
Märkusi ega ettepanekuid ei esitatud.		
Rahandusministeerium	**Kooskõlastatud märkustega**	
Vabariigi Valitsuse seaduse (edaspidi VVS) §-de 43 ja 49 järgi kuuluvad hallatava riigiasutuse tegevuse korraldamine, eelarve kinnitamine ning tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle valvamine ministri pädevusse. Valitsuskomisjoni üldine moodustamise volitus VVS §-s 21 ei anna iseseisvat alust nende volituste komisjonile üleandmiseks. See puudutab eriti ressursijaotust ja eelarvet, mille puhul korraldusega ei saa muuta seadusest ega põhimäärusest tulenevat vastutust. Põhiseaduse § 3 lõike 1	Arvestatud osaliselt	Eelnõu ja seletuskirja on täpsustatud. Nõukogu ei kinnita ega muuda Riigi Digikeskuse eelarvet ning ei võta üle ministri ega direktori pädevust. Nõukogu koordineerib keskuseüleseid prioriteete, teenuste portfelli ja ühise arendusvõimekuse kasutamist. Nõukogu otsused on keskusele täitmiseks kohustuslikud üksnes korraldusega antud ülesannete ja kehtiva pädevusjaotuse piires.

seaduslikkuse põhimõte nõuab riigivõimu teostamiseks põhiseaduslikku või seaduslikku alust ning põhiseaduse § 94 järgi juhib minister ministeeriumi ja korraldab oma valitsemisala küsimusi. Vabariigi Valitsuse 13. jaanuari 2011. a määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement“ (edaspidi VV reglement) § 23 lõike 1 kohaselt moodustatakse valitsuskomisjon Vabariigi Valitsuse pädevuses olevate küsimuste läbitöötamiseks. Seega piiritleb VV reglement komisjoni nii esemeliselt kui ka funktsionaalselt: tegemist peab olema valitsuse pädevuses oleva küsimusega ja komisjoni roll on selle läbitöötamine, mitte teise haldusorgani seadusjärgse otsustuspädevuse ülevõtmine. VV reglemendi § 23 lõike 2 järgi lõpevad valitsuskomisjonid uue valitsuse ametisse astumisel, kui valitsus ei otsusta kolme kuu jooksul teisiti. Ka komisjoni ajutine, valitsuse koosseisuga seotud olemus ei sobitu hästi hallatava riigiasutuse püsiva juhtimisorgani funktsiooniga. Eelnõu punktid 4.1–4.4 ja 5.6 lähevad tavapärasest läbitöötavast või koordineerivast rollist kaugemale. Nende järgi kooskõlastab nõukogu teenuste portfelli, kinnitab asutuseülesed arendusprioriteedid, otsustab valitsemisalade vahelisi prioriteedi- ja ressursijaotuse küsimusi ning nõukogu otsused on Riigi Digikeskusele kohustuslikud. Need on sisult juhtimis- ja otsustamisvolitused, mitte üksnes ettepanekute tegemine või valitsuse pädevusse kuuluva küsimuse ettevalmistamine. Komisjoni ülesanded ei ole kooskõlas ka eelnõuga koos kooskõlastamiseks esitatud Riigi Digikeskuse põhimääruses kavandatud juhtimismudeliga, kuivõrd selle kohaselt on keskus Justiits- ja Digiministeeriumi hallatav riigiasutus, aruandekohustuslik ministri ees ning seda juhib direktor. Direktor planeerib ja juhib keskuse tegevust, vastutab ülesannete täitmise ning		

eelarvevahendite sihipärase kasutamise eest ja sõlmib teenindatavate asutustega koostöölepped. Keskuse eelarve kinnitab ja seda muudab minister või tema volitatud isik.		
Valitsemisalade vaheliste erimeelsuste lahendamine ei saa olla nõukogu lõplik pädevus, kuivõrd VVS § 49 lõike 2 järgi esitatakse ministrite kokkuleppe puudumisel küsimus Vabariigi Valitsusele. VV reglemendi § 8 lõiked 2 ja 3 näevad ette, et ministeeriumide vahelisi eriarvamusi püüavad esmalt lahendada kantslerid, seejärel ministrid ning ministrite kokkuleppe puudumisel esitatakse eriarvamus Vabariigi Valitsusele. Nõukogu võib selles menetluses seisukohti koondada ja lahendust ette valmistada, kuid ei saa asendada ministreid ega Vabariigi Valitsust.	Arvestatud	Seletuskirjas on täpsustatud, et nõukogu ei asenda kantslereid, ministreid ega Vabariigi Valitsust. Lahendamata erimeelsused lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse ja Vabariigi Valitsuse reglemendi kohaselt.
Me ei nõustu Justiits- ja Digiministeeriumi valdava praktikaga eirata VV reglemendis toodud eelnõude kooskõlastamiseks ette nähtud tähtaegu. Ei ole mitte ühtegi põhjendust, miks antud eelnõu kooskõlastamiseks on antud üksnes kolm tööpäeva, kuivõrd korraldus jõustuks 1. jaanuaril 2027. a.	Teadmiseks võetud	Lühike tähtaeg tulenes Riigi Digikeskuse 1. jaanuari 2027 käivitamise ettevalmistamise ajakavast. Edasistes menetlustes järgitakse võimaluse korral Vabariigi Valitsuse reglemendis ette nähtud tähtaegu ning lühendatud tähtaega põhjendatakse eraldi.
Eelnõu punkti 4.4 sõnastusest ei selgu piisavalt täpselt, milliste prioriteetide ja ressursside jaotamise üle nõukogu otsustab. Arvestades, et valitsemisalad määravad ise oma arendusvajadused, sisulised prioriteedid jms teeme ettepaneku punk 4.4 sõnastada järgmiselt: 4.4. otsustada valitsemisalade vahelise erimeelsuse korral Riigi Digikeskuses tehtavate arendustööde järjekord ja keskuse arendusvõimekuse jaotus.	Arvestatud osaliselt	Punkti 4.4 on täpsustatud ning lisatud piirang, et nõukogu ei saa muuta valitsemisala eelarvet ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta. Sätte eesmärk on lahendada keskuse ühise arendusvõimekuse kasutamise erimeelsusi, mitte määrata valitsemisala sisulisi prioriteete.
Põhimääruse § 7 lõikes 2 kasutatakse mõistet „teenindatavad asutused“, kuid korralduse punktis 4.5 mõistet „klientasutused“. Palume kasutada punktis 4.5 samuti mõistet „teenindatavad asutused“. Mõistet „valitsemisala“ tuleks kasutada juhul, kui ministeeriumi esindaja esindab	Arvestatud	Punkti 4.5 sõnastus ja seletuskiri on viidud põhimääruse terminoloogiaga kooskõlla.

nõukogus oma valitsemisala tervikuna, ning mõistet „teenindatav asutus“ konkreetse Riigi Digikeskuselt teenuseid saava asutuse kohta. Ühtlasi vajab selgust, kas klientasutuste hulka loetakse ka Justiits- ja Digiministeeriumi		
Palume nõukogu koosseisu kirjeldus seletuskirjas viia vastavusse korralduse punktiga 2. Seletuskirjast puuduvad Rahandusministeeriumi ja Kultuuriministeeriumi esindajad.	Arvestatud	Seletuskirjas on koosseisu kirjeldust täiendatud.
Seletuskirja järgi võib kirjaliku otsuse projekti saata kas nõukogu esimees või Riigi Digikeskuse direktor. Parandada punkti 5.5 sõnastus ja viia seletuskirjaga vastavusse.	Arvestatud	Töökorraldus on ümber kujundatud ning varasem kirjaliku otsustamise säte eemaldatud.
Siseministeerium	**Kooskõlastatud märkustega**	
Kas uue Digiriigi Keskus nõukogu esindab vaid sinna alla kuuluvate ministeeriumite huvisid või ka teiste ministeeriumite huvisid, kelle esindajat seal nõukogus ei ole?	Antud selgitus	Nõukogu on Riigi Digikeskuse strateegilise suunamise organ. Teiste valitsemisalade riigiüleseid teemasid käsitletakse Diginõukogus või muudes asjakohastes formaatides. Vajaduse korral saab nõukogu kaasata mõjutatud osapoole kuulaja või eksperdina.
Eelnõu punkt 4.4 - selle järgi on nõukogu ülesanne otsustada valitsemisalade vahelised prioriteedi- ja ressursijaotuse kui osapoolte vahel on erimeelsusi ja kokkulepet ei saavutatud. Meie hinnangul on see liiga hoogsalt kirjutatud. Juhime tähelepanu, et valitsemisalade ressursid otsustab RES piires VV ja seejärel minister VVS-i ja RES baasseaduse järgi. VVS pädevusi ei saa VV korraldusega delegeerida. Kui tulevikus tekib küsimusi asutuste või valitsemisaladega, keda ei ole kaasatud Nõukogu liikmetena, kuidas näeb välja otsustusprotsess ning kuidas osapooled võrdselt kaasa saavad rääkida?	Arvestatud	Punkti 4.4 on täpsustatud. Nõukogu käsitleb keskuse ühise arendusvõimekuse ja keskuseüleste ressursside kasutamist, kuid ei saa muuta valitsemisala eelarvet ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta ega võtta üle ministri või Vabariigi Valitsuse pädevust.
Palume täpsustust, milles mahus on Nõukogul õigus eelarvet muuta?	Antud selgitus	Nõukogu ei kinnita ega muuda Riigi Digikeskuse eelarvet. Nõukogu teeb direktorile ettepanekuid eelarve

		kohta ja käsitleb keskuse ühiste kulude jaotamise põhimõtteid oma pädevuse piires. Valitsemisala investeeringute kasutamise otsustab asjaomane ministeerium.
Välisministeerium	**Kooskõlastatud**	
Riigi Digikeskuse tutvustuse kohaselt tellib Välisministeerium infosüsteemide arendused eelistatult Digikeskusest. See hõlmab ka selliseid andmekogusid nagu Konsulaarametniku ametitoimingute ja diplomaatiliste passide andmekogu (CONSUL), Välislepingute andmekogu, Välisriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide esinduste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsioonide ning nende isikkoosseisu andmekogu (VEIS), Strateegilise kaubaga seotud toimingute andmekogu (STRATLINK) ning üldine dokumendihaldus koos välissuhtlemiseks hädavajalike nootidega. Välisministeeriumi pakutavad konsulaartoimingud puudutavad suuresti eestlasi välismaal ning seega tuleb mistahes hukukindlust välja töötades arendada riigi infosüsteemi andmekogude kooslust nii, et Välisministeeriumi andmekogud kaardistatakse ristsõltuvuste (rahvastikuregister, aadressiandmete süsteem, automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu jne) suhtes. Seejuures on oluline, et andmekogud on kriisivalmid ning koostöövõimelised, eesmärgi saavutamisel töötaksid riiklikud andmekogud välismaal käitamise abil töökindlalt ja Välisministeeriumi tööd välismaal ei häiriks Eestis aset leidvad sidehäired. Seega on äärmiselt vajalik, et Riigi Digikeskuse Nõukogusse kuulub Välisministeeriumi esindaja. Tõrke- ja hukukindluseks vajatakse andmesaatkonda, selles paiknevat	Mitte arvestatud	Välisministeeriumi valitsemisala ei kuulu praegu keskuse konsolideeritavate teenindatavate valitsemisalade hulka. Välisministeerium kaasatakse tema teenuseid, andmekogusid, andmesaatkonda või välisesinduste IKT taristut puudutavate küsimuste arutamisse.

riigipilve, aga ka näiteks välisesinduse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (edaspidi IKT) infrastruktuuri, et tagada talituspidevust. Välismaal viibivate kodanike teenindus toimib nii tavaolukorras kui kriiside ajal andmekogu CONSUL ja Reisi Targalt rakenduse baasil ning nende käitamine kuulub Välisministeeriumi vastutusalasse. Riigi Digikeskuse põhimääruse kohaselt on keskuse ülesandeks korraldada IKT-teenuste talitluspidevuspoliitika rakendamist ning jälgida selle täitmist oma vastutuse piires. Seega soovime anda oma panuse selle ülesande täitmisse, mh välismaalt IKT-teenuste käitamise kogemustest lähtuvalt.		
Riigikantselei		
Punkt 2.8: JDMi esindaja tuleks enne kooskõlastamisele saatmist määratleda vähemalt ametinimetuse järgi.	Teadmiseks võetud	
Punkt 4: varasemas memorandumis oli nõukogu ülesanne nõustada ministrit keskuse põhimääruse, struktuuri ja töökorralduse küsimustes.	Mittearvestatud	Pärast täiendavat õigusanalüüsi ei peetud eraldi ülesande lisamist vajalikuks. Riigi Digikeskuse struktuur määratakse põhimääruses ning töökorralduslikud küsimused kuuluvad keskuse enda pädevusse. Nõukogul on üldine õigus teha keskuse töö parendamiseks ettepanekuid asjakohastele institutsioonidele.
Punkt 4.4: nõukogu ei saa otsustada ministrite pädevusse kuuluva raha jaotamise üle, vaid saab teha ettepanekuid.	Arvestatud osaliselt	Punkti 4.4 on täpsustatud. Sätte eesmärk on käsitleda keskuseüleseid prioriteete ja keskuse ühise arendusvõimekuse kasutamist olukorras, kus keskuse tasandil kokkulepet ei saavutata. Ministrid otsustavad jätkuvalt oma valitsemisala eelarve ja sisemised prioriteedid ning nõukogu ei saa muuta valitsemisala eelarvet ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta.
Punkt 5: töökorralduse võiks jätta üldisemaks ning täpsemad reeglid võiks nõukogu ise määrata.	Arvestatud osaliselt	Töökorralduse osa on lihtsustatud ja vastuolulised detailid eemaldatud. Korraldusse on jäetud nõukogu toimimiseks vajalikud põhireeglid, sealhulgas koosoleku kokkukutsumine, otsustusvõimelisus, hääletamine ja protokollimine.

Punkt 5.3: sõnastusest puudub sõna „on“.	Arvestatud	Sõnastus on parandatud.
Punkt 5.4: protokollimise korraldamise ja säilitamise peaks tagama Riigi Digikeskus, mitte direktor.	Arvestatud	Sõnastust on muudetud ning protokollimise korraldamise ja protokollide säilitamise tagab Riigi Digikeskus.
Punkt 5.5: eelnõu ja seletuskiri tuleb viia kirjaliku otsustamise algataja osas kooskõlla.	Arvestatud	Töökorraldus on tervikuna ümber kujundatud ning varasem kirjaliku otsustamise säte eemaldatud.
Punkt 6.1: kasutada termini „ülemeksperdikomisjon“ asemel terminit „ekspertkomisjon“.	Arvestatud	Sõnastust on täpsustatud ning kasutatakse terminit „ekspertkomisjon“.
Punkt 6.2: kohaliku omavalitsuse ametiasutustelt andmete küsimise vajadus ei ole põhjendatud.	Arvestatud	Viide kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutustele on eemaldatud, kuna nõukogu tööks ei ole neilt praktikas andmeid vaja.
Punkt 6.4: täpsustada analüüside koostamise algatamise tähendust, sest nõukogu ise hanget ei korralda.	Arvestatud	Sõnastust on täpsustatud. Nõukogu võib teha Riigi Digikeskusele ettepaneku vajaliku analüüsi tegemiseks või tellimiseks, kuid nõukogu ise hanget ei korralda.
Arvamuse avaldajad ning esitatud arvamused		
Riigi Infosüsteemi Amet	**Kooskõlastatud**	
Märkusi ega ettepanekuid ei esitatud.		
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet		
1. Nõukogu roll ja õiguslik positsioon i. Küsimärgi alla jääb, kas hallatava riigiasutuse juhtimismudel on tasakaalus olukorras, kus Riigi Digikeskuse üle luuakse valitsuskomisjonina tegutsev nõukogu, mille otsused on keskusele täitmiseks kohustuslikud. Seletuskirja järgi on nõukogu strateegilise suunamise organ, kuid samas otsustab ta arendusprioriteete, eelarvejaotuse põhimõtteid, teenuste portfelli muudatusi ning valitsemisalade vahelisi ressursivaidlusi ning tema otsused on keskusele kohustuslikud.	Arvestatud osaliselt	Eelnõu ja seletuskirja on täpsustatud. Nõukogu kujundab keskuseülest strateegilist suunda oma pädevuse piires. Direktori vastutus keskuse juhtimise ja ministri pädevus eelarve kinnitamise ning teenistusliku järelevalve osas säilivad.

Seetõttu vajab täpsustamist nõukogu ja keskuse direktori ning ministri vaheline pädevusjaotus.		
2. Nõukogu koosseis ei taga tasakaalustatud klientesindatust i. PRIA hinnangul ei taga kavandatud koosseis piisavalt suurte ja kriitiliste teenustarbijaid esindavate asutuste huvide kaitset. ii. Nõukogu koosseisus on: 1. Justiits- ja Digiministeeriumi kantsler (esimees); 2. Digiriigi asekantsler; 3. Justiitsvaldkonna esindaja; 4. Riigi Digikeskuse direktor; 5. Riigi Infosüsteemi Ameti esindaja; 6. erinevate ministeeriumite esindajad. iii. Samas puudub nõukogus otsene esindatus suurimatel teenustellijatel ja kõrgete regulatiivsete nõuetega asutustel, sealhulgas PRIA-l. PRIA on Euroopa Komisjoni akrediteeritud makseasutus, kelle infosüsteemide ja teenuste töökindlus mõjutab otseselt EL vahendite väljamaksmist. Dokumentides ei ole käsitletud, kuidas selliste eritingimustega klientide huvid tagatakse prioriseerimisel või ressursijaotusel.	Mitte arvestada	PRIAt esindab nõukogus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi esindaja. PRIA spetsiifiliste küsimuste arutamisel saab PRIA esindaja kaasata kuulaja või eksperdina.

Tegevused, mis mõjutavad makseasutuse akrediteerimistingimuste täitmist ei ole võimalik jätta tegemata kuivõrd kui akrediteering seatakse kahtluse alla või võetakse ära, kaob riigil õigus näiteks uue perioodi (riigiplaan) vaates maksta välja 1.59 miljardit eurot eesti siseselt. iv. Teeme ettepaneku kaaluda nõukogu koosseisu täiendamist PRIA , kui akrediteerimisnõuetega kliendiorganisatsiooni esindajaga.		
3. Häälte jagunemisest tulenev juhtimisrisk i. Eelnõu kohaselt: 1. igal liikmel on üks hääl; 2. otsus võetakse vastu lihthäälteenamusega; 3. viigi korral otsustab nõukogu esimehe hääl; 4. liige ei või jääda erapooletuks. ii. Kuna nõukogu esimees on Justiits- ja Digiministeeriumi kantsler ning nõukogus on lisaks Digiriigi asekantsler, Justiitsvaldkonna esindaja, Riigi Digikeskuse direktor ja Riigi Infosüsteemi Ameti esindaja, tekib küsimus, kas otsustusmudel tagab tegelikult erinevate klientide huvide tasakaalustatud esindatuse.	Arvestatud osaliselt	Punktis 2 on nõukogu koosseisu muudetud ja esindatust tasakaalustatud. Üldist kvalifitseeritud enamuse või vetoõiguse nõuet ei lisata, kuid valitsemisala eelarvet ei saa muuta ilma asjaomase ministeeriumi nõusolekuta.

iii. Soovitame hinnata, kas strateegiliste otsuste tegemisel peaks olema: 1. kvalifitseeritud häälteenamus; 2. kliendiasutuste nõusolekunõue; 3. või eraldi mehhanism kriitiliste valdkondade huvide kaitseks iv. Näiteks kas vähendada Justiits- ja Digiministeeriumi enda ja tema haldusala häälte arvu võrdväärseks teiste haldusalade häälte arvuga. Või lisada suurimad/kriitilised äritellijate esindajad ühetaoliselt nõukogu põhiliikmeteks.		
4. PRIA akrediteerimisnõuete puudumine i. Nõukogu ülesannete hulgas on: 1. teenuste portfelli kooskõlastamine; 2. arendusprioriteetide kinnitamine; 3. ressursijaotuse vaidluste lahendamine. ii. Dokumentidest ei nähtu mehhanismi, mis tagaks Euroopa Komisjoni nõuetest või makseagentuuri akrediteerimistingimustest tulenevate arenduste ja infoturbenõuete prioriteetse täitmise. iii. PRIA jaoks ei ole tegemist tavapäraste arendussoovidega, vaid kohustustega,	Antud selgitus	Kohustuslikest õigus- ja auditinõuetest tulenevaid tegevusi ei käsitleta tavapäraste valikuliste arendussoovidena. Nende käsitlemise, tähtajastamise ja tõendamise täpsem kord lepitakse kokku koostöökokkuleppes ning keskuse prioriseerimisprotsessis.

mille täitmata jätmine võib mõjutada makseagentuuri akrediteeringut. iv. Teeme ettepaneku sätestada, et Euroopa Liidu õigusest, makseagentuuri akrediteerimisnõuetest või muudest kohustuslikest auditinõuetest tulenevad tegevused ei kuulu tavapärase prioriseerimise alla.		
Eesti Tööandjate Keskliit		
Märkusi ega ettepanekuid ei esitatud.		
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda		
Märkusi ega ettepanekuid ei esitatud.		
Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus		
Märkusi ega ettepanekuid ei esitatud.		
Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi infotehnoloogiakeskus		
Märkusi ega ettepanekuid ei esitatud.		
Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit		
ITL toetab selge valitsemisalade ülese juhtimis- ja otsustusformaadi loomist Riigi Digikeskuse strateegiliseks suunamiseks. Eelnõu kohaselt kujundab nõukogu keskuse teenuste portfelli ja arendusprioriteete, käsitleb eelarvejaotuse põhimõtteid ning lahendab valitsemisalade vahelisi prioriteedi- ja ressursijaotuse küsimusi. ITL peab sealjuures vajalikuks, et riigi IKT juhtimismudelis oleks tagatud ka erasektori süsteemne kaasamine rakenduslikul tasandil. Riigi IKT reformi kohaselt koonduvad riigiülesed IT-baasteenused RIA-sse ning arendusvõimekus suuremas ulatuses Riigi Digikeskusesse. Reformi üheks eesmärgiks on seejuures suurendada	Antud selgitus	Soovitud eesmärki täidab Diginõukogu, kuhu on ITLi kaudu kaasatud erasektori esindajad. Eraldi dubleerivat koostööformaati Riigi Digikeskuse Nõukogu korraldusega ei looda.

arenduste elluviimist strateegilises partnerluses erasektoriga ning kasutada paindlikumalt turul olemasolevaid kompetentse. Riigi Digikeskuse Nõukogu koosseis on kavandatud avaliku sektori põhisena, mis on nõukogu strateegilist ja prioriseerivat rolli arvestades mõistetav. Selle kõrval teeme ettepaneku luua RIA ja Riigi Digikeskuse ülene praktilise tasandi nõuandev koostööformaat, kuhu oleks kaasatud ka erasektori esindajad. Sellise koostööformaadi eesmärk ei oleks seada riigi prioriteete, vaid anda pärast prioriteetide kokkuleppimist praktilist sisendit nende elluviimiseks – sealhulgas hinnata, millised lahendused ja kompetentsid on turul juba olemas, millal on otstarbekas kasutada erasektori teenuseid või partnerlust ning kuidas vältida olemasolevate võimekuste põhjendamatut dubleerimist. Teeme ettepaneku näha riigi IKT juhtimismudelis ette RIA ja Riigi Digikeskuse ülene praktilise tasandi nõuandev koostööformaat, millesse kaasatakse erasektori esindajad ning mille ülesanne on toetada riigi IKT-prioriteetide rakendamist erasektori tehnoloogilise kompetentsi ja praktilise elluviimiskogemusega, samuti aidata tagada turul olemasolevate lahenduste ja võimekuste süsteemne arvestamine.		